

การขุดถ่านหินขนาดใหญ่ในเมืองกกเริ่มแล้ว แม้ประชาชนในพื้นที่จะคัดค้าน

6 ธันวาคม 2562

โดย มุลนิธิสิทธิมนุษยชนไทใหญ่

การเคลียร์พื้นที่ขนาดใหญ่เพื่อทำเหมืองถ่านหิน เริ่มขึ้นตั้งแต่สัปดาห์สุดท้ายของเดือนตุลาคมที่ผ่านมา ในเมืองกก เขตเมืองสาต ภาคตะวันออกของรัฐฉาน แม้ชาวบ้านในพื้นที่จะคัดค้าน

เมื่อวันที่ 22 ตุลาคม 2562 ชาวบ้านกว่า 300 คน จัดพิธีสืบทอดให้แม่น้ำกกและป่าไม้เพื่อคุ้มครองที่ดินให้ปลอดภัยจากการทำเหมืองถ่านหิน แต่นับจากนั้นมา คนงานไทย เริ่มใช้รถแบ็กโฮ รถดันดินและรถบรรทุกสิบล้อเข้าเคลียร์พื้นที่ ทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ของหมู่บ้านเวียง เป็นพื้นที่ กว่า 8,000 ไร่ เพื่อทำเหมืองถ่านหิน

ต่อมาวันที่ 2 พฤศจิกายน 2562 ชาวบ้านทราบจากเจ้าหน้าที่ที่ดินเขตเมืองสาตว่า ชาวบ้านจาก 8 ใน 9 หมู่บ้าน ทั้งหมดกว่า 2,500 คนในเมืองกก จะถูกบังคับโยกย้ายออกจากพื้นที่ เพื่อเปิดทางให้มีการทำเหมืองถ่านหินขนาดใหญ่และโรงไฟฟ้าถ่านหิน

สัมปทานโครงการถ่านหินเมืองกก ระยะเวลา 28 ปี เป็นการลงทุนร่วมที่มีการลงนามเมื่อ เดือนกรกฎาคม 2562 ระหว่างบริษัท สหกลอควิเบเมนต์ จำกัด (มหาชน) ของไทย กับบริษัทโกลเดนเลก จำกัด ของพม่า อย่างไรก็ตาม เป็นที่ทราบกันว่า บริษัท Myanmar Economic Corporation (MEC) ของกองทัพพม่า เป็นผู้อยู่เบื้องหลังบริษัทโกลเดนเลก (ฉ่วยเยก่าน) ซึ่งเจ้าของบริษัทดังกล่าว มักเข้าพักที่ฐานทัพพม่าอยู่เสมอเมื่อมาเมืองกก

เมื่อปี 2551 บริษัท MEC เคยร่วมทุนกับบริษัทสระบุรีถ่านหิน จำกัด (ซึ่งเป็นบริษัทลูก ของบริษัทอิตาเลียนไทย ดีเวลล็อปเมนต์ จำกัด (มหาชน) เพื่อทำโครงการเหมืองถ่านหินที่เมืองกก แต่โครงการเดิมได้ถูกสั่งระงับไป เมื่อปี 2554 หลังมีการประท้วงต่อต้านอย่างรุนแรงจากประชาชนในฝั่งไทย

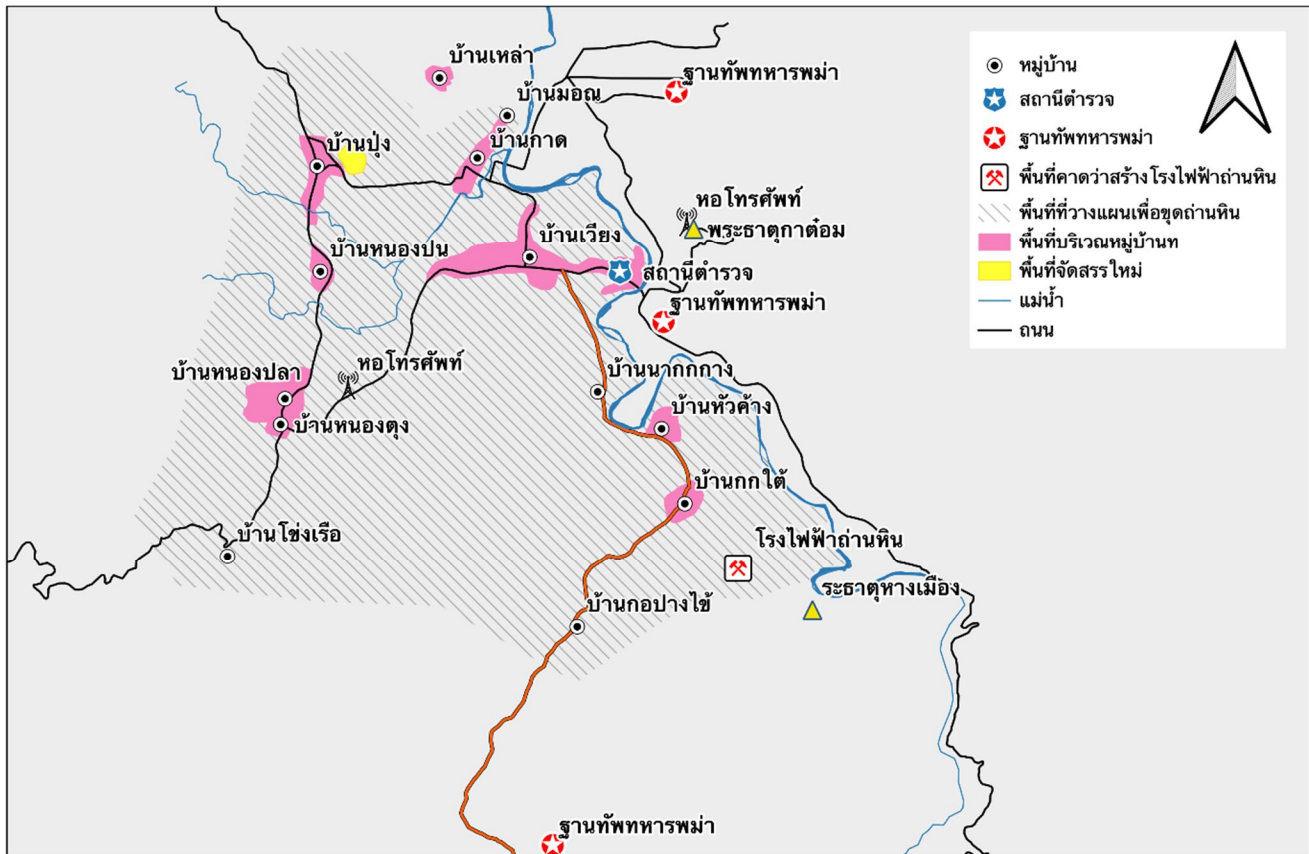
อย่างไรก็ดี บริษัท MEC ยังคงผลักดันโครงการเรื่อยมา และตามรายงาน Myanmar EITI 2015-2016 บริษัท MEC ได้รับสัมปทาน เพื่อขุดถ่านหินในพื้นที่ 13.7596 ตารางกิโลเมตร ในโครงการ “Minekote” (เมืองกก) “Minesat” (เมืองสาต) เป็นระยะเวลา 20 ปี (ตั้งแต่ 18 พฤศจิกายน 2561 ถึง 17 มีนาคม 2578)

ในวันที่ 17 กรกฎาคม 2560 กรมจัดการที่ดินเกษตรกรรมและสถิติเขตเมืองสาต ได้มีหนังสือถึงผู้ใหญ่บ้านทั้งสามตำบลในเมืองกก โดยแจ้งให้ทราบว่า บริษัท MEC วางแผนจะใช้ประโยชน์บนที่ดิน 900 ไร่ เพื่อทำโรงไฟฟ้าถ่านหินและกิจกรรมอื่นๆ หากประสงค์จะคัดค้านให้ทำหนังสือแจ้งมาเป็นลายลักษณ์อักษร ภายในวันที่ 15 สิงหาคม 2560

ชาวบ้านทั้งสามตำบลในเมืองกกจึงจัดประชุมและมีความเห็นชอบคัดค้านโครงการดังกล่าว อีกทั้งมีการรวบรวมรายชื่อและส่งหนังสือคัดค้านถึงกรมจัดการที่ดินเกษตรกรรมและสถิติเขตเมืองสาด เมื่อวันที่ 9 สิงหาคม 2560 แต่ไม่ได้รับคำตอบใดๆ

อย่างไรก็ดี เมื่อวันที่ 12 สิงหาคม 2562 เวลาประมาณ 19.00 น. เจ้าหน้าที่บริษัทฯ ไทยเข้าพบผู้ใหญ่บ้านหนึ่งในเมืองกก และให้ถอนหนังสือคัดค้านที่เคยยื่นเอาไว้เมื่อสองปีที่ผ่านมา เพราะอาจทำให้เกิด “ปัญหา” ระหว่างชาวบ้านกับบริษัทฯ ทั้งยังมีการสอบถามว่าชาวบ้านเข้าใจอย่างแท้จริงหรือไม่ว่าลงชื่อในหนังสืออะไร และถามว่ามีคนบังคับให้ทำเช่นนั้นหรือไม่ เจ้าหน้าที่บริษัทฯ ยังสัญญาว่าจะกลับมาอธิบายถึงข้อดีและข้อเสียของโครงการเหมือนแรกให้ชาวบ้านฟังอีกด้วย

แผนที่ เส้นทางลำเลียงถ่านหินเมืองกก

ต่อมาวันที่ 17 ตุลาคม 2562 ตัวแทนบริษัทฯ ไทยได้กลับมาที่เมืองกกอีกครั้งและจัดประชุมชาวบ้านที่วัดบ้านเวียงระหว่างเวลา 15.00 – 17.00 น. โดยแจ้งให้ชาวบ้านทราบว่าพวกเขาเพียงแค่จะทำการ “ทดสอบ”

ถ่านหินเท่านั้น โดยได้เริ่มขุดถ่านหิน ในวันที่ 25 ตุลาคม 2562 แต่เป็นที่ชัดเจนว่ามีการขุดเปิดเป็นพื้นที่ขนาดใหญ่และมีการกองถ่านหินไว้จำนวนมาก จึงไม่อาจเรียกได้ว่าเป็นแค่ “การทดสอบ”

การเคลียร์พื้นที่ขนาดใหญ่เพื่อขุดถ่านหิน

แหล่งข่าวในไทยรายงานว่า คาดมีแผนการขุดถ่านหินกว่า 300,000 ตันต่อปี จากพื้นที่เมืองกกซึ่งส่วนใหญ่จะส่งเข้าประเทศไทย และจะมีการสร้างโรงไฟฟ้าถ่านหินขนาด 600 เมกะวัตต์ เพื่อจ่ายไฟฟ้าเข้าโครงข่ายสายส่งของไทยด้วย เจ้าหน้าที่บริษัทไทยแจ้งว่าจะใช้เส้นทางขนส่งถ่านหิน จากเมืองกก ผ่านเมืองลุงและเมืองโฮ ไปยังบ้านตอก๊อที่ท่าซี้เหล็ก จากนั้นจะขนผ่านสะพานมิตรภาพไทย-พม่า แห่งที่ 2 เข้าสู่อำเภอแม่สาย ประเทศไทย

ที่ทำการของบริษัท

ทั้งนี้ คาดว่าจะมีการส่งถ่านหินบางส่วนไปป้อนโรงไฟฟ้าถ่านหินขนาด 23 เมกะวัตต์ ซึ่งอยู่ระหว่างการก่อสร้างที่บ้านน้ำแสม ที่ตั้งอยู่ระหว่างเมืองโฮและท่าซี้เหล็ก เป็นโรงไฟฟ้าของบริษัทมินแคตติท (Minn Khit Thit Co.) ตามสัมปทานที่ได้รับจากคณะกรรมการการลงทุนของเมียนมาเมื่อวันที่ 22 ธันวาคม 2560 ทั้งนี้บริษัทมินแคตติทยังได้รับสัมปทาน 5 ปี (ตั้งแต่ 24 มิถุนายน 2558 ถึง 10 กุมภาพันธ์ 2563) เพื่อขุดถ่านหินในพื้นที่ 0.2003 ตารางกิโลเมตรในบริเวณเดียวกัน

แผนที่ เส้นทางคาดว่าจะลำเลียงถ่านหินเมืองกก

ติดต่อ

ขายเครื่องแสง	+95 98-893-712-91 (ไทใหญ่, พม่า)
ขายหอแสง	+66 94-728-6696 (ไทใหญ่, อังกฤษ)
จำม ตอง	+66 81 603 6655 (ไทย, อังกฤษ)
นางหอม	+66 82 189 0684 (ไทย, ไทใหญ่)